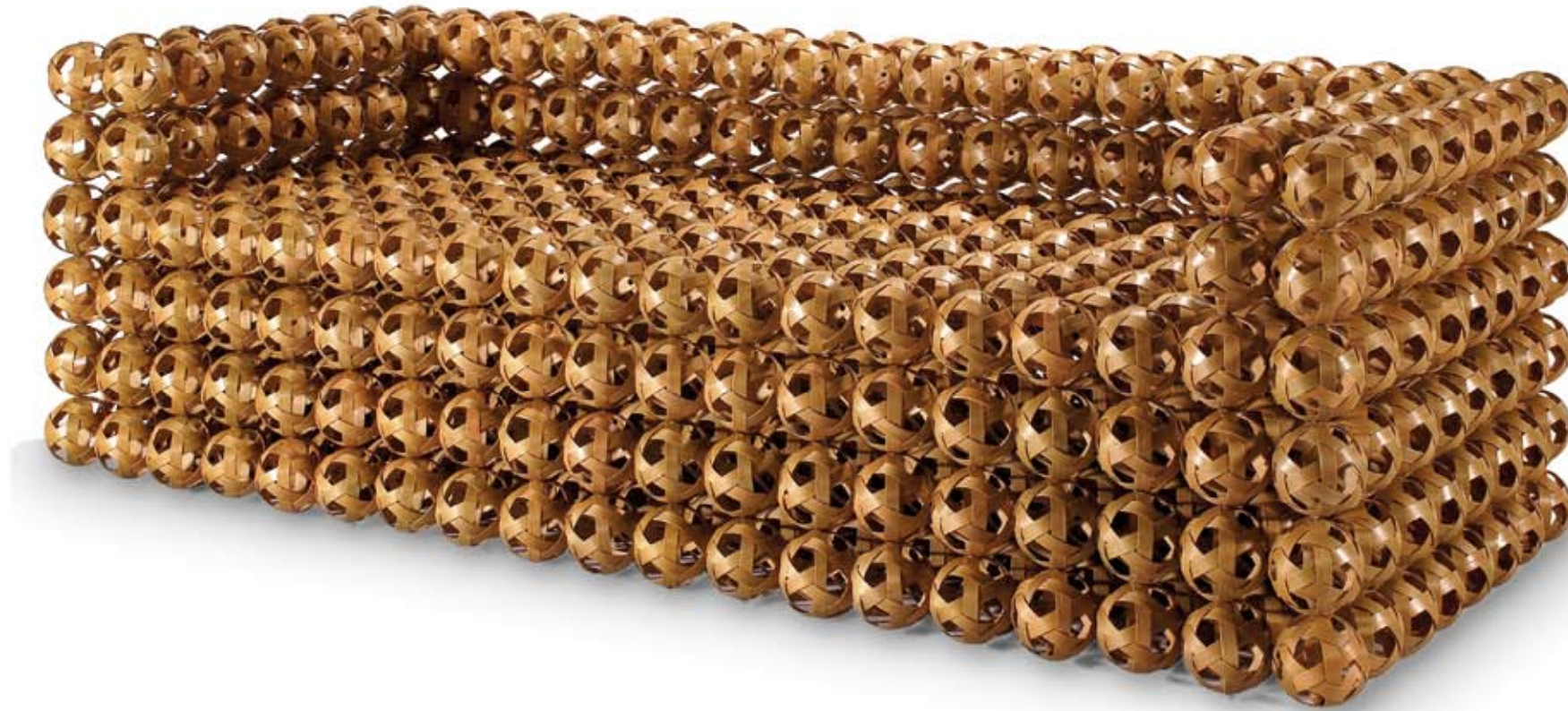


Uitgelicht



Yu-Jui Chou en Su-jen Su, Bubble Sofa



Fernando en Humberto Campana met Chi-hsiang Yeh, Wave Chair



Nendo en Chin-tuan Chiu, Bamboo Steel

Nieuwe context voor ambacht

Auteur Harm Tilman

Nieuwe technieken, globalisering en het zogenaamde Nieuwe Werken ontregelen de tijdervaring van mensen. Min of meer gedwongen stemmen ze hun economische bedrijvigheid af op kortetermijndoelstellingen. Continuïteit, duurzaamheid en langetermijnplanning komen onder druk te staan. Door deze transformatie brokkelt de aandacht voor het ambacht langzaam af. Door deze in een nieuwe context samen te brengen met het ontwerp, krijgt ze een nieuwe betekenis en neemt de economische waarde toe.

Dit is een van de doelstellingen van het project Yii, een van de interessantere tentoonstellingen op de Salone del Mobile in Milaan. Yii is een initiatief van Taiwan Craft Research Council en staat onder de creatieve leiding van de Nederlandse ontwerper Gijs Bakker. Missie van dit merk is traditionele ambachten afkomstig uit de tempeltraditie op Taiwan te vertalen in hedendaags ontwerp. Verschillende ontwerpers interpreteren de Taiwanese cultuur in de context van het hedendaagse ontwerp. Het leidt in eerste instantie tot een onderzoek naar wat het ambachtelijke onderscheidt en wat de kracht ervan is, zonder terug te vallen op sentimentaliteit en nostalgie.

Verrijken, concurreren en inspireren

Vorig jaar liet Yii zien dat ambacht de huidige productie kan verrijken, in staat is te concurreren met de industrie en inspiratie kan bieden voor een meer duurzaam design. Bakker presenteerde uitsluitend Taiwanese ontwerpers en ambachtslieden. Hiermee nam hij nadrukkelijk afstand van designers die naar het Verre Oosten trekken om goedkope producten te maken. Dit jaar zijn drie buitenlandse ontwerpers gevraagd, die dezelfde briefing kregen als hun collega's uit Taiwan. Ook zij werden uitgedaagd tot een eigentijdse interpretatie van de Taiwanese bamboetraditie. Daarnaast koos Bakker voor alledaagsheid als onderliggend thema. Het straatleven in de Taiwanese hoofdstad is vertaald in een serie nieuwe producten die zijn gemaakt in nauwe samenwerking met Taiwanese ambachtslieden. Het was Bakkers nadrukkelijke bedoeling het ontwerp van een duidelijke context te voorzien. Design wordt bepaald door context en Bakker wilde producten maken die je in andere delen van de wereld niet snel zult

vinden. Op de door de Japanse ontwerper Nendo ingerichte expositie domineren de met scooters en motoren gevulde straatbeelden uit de hoofdstad. Deze context stuurt het ontwerpproces en maakt op een andere manier duidelijk dat ontwerp altijd lokaal wordt geproduceerd en dat de ambachtelijke traditie daarbij een bijzondere rol kan spelen.

Van bamboe naar staal

Uiterst interessant is de stoel Bamboo Steel van Nendo en Chin-tuan Chiu. In dit geval is de traditionele methode voor de verwerking van het materiaal ingezet om een stalen buisstoel te maken. Door zeer dunne metalen delen samen te stellen en deze met elkaar te verweven, krijgt het harde metaal een zachte uitstraling.

Compleet anders is de Bubble Sofa van Yu-Jui Chou en Su-jen Su. Deze bank bestaat uit 732 gestapelde handgeweven bamboeballen. Hier is dus een element, dat traditioneel wordt vervaardigd in de werkplaats, in een nieuwe context toegepast.

Fernando en Humberto Campana richten zich niet op het 'objet trouvé', maar exploreren daarentegen in hun samen met Chi-hsiang Yeh gemaakte stoel Wave Chair de soepelheid van het materiaal en de plooibaarheid van de bamboecultuur. Door vijf meter lange bamboestokken zeven keer te buigen is een continu gekromde stoel ontstaan. Het resultaat is innovatief voor zowel ontwerpers als ambachtslieden en vormt een uitdaging voor de al bekende technieken om bamboe te buigen.

Met de traditie is op drie uiteenlopende manieren gespeeld: door de structurele eigenschappen over te brengen op een ander materiaal, door bamboeproducten te zien als 'objets trouvés' en door de grenzen van de bewerkingsmethode op te rekken en op te schuiven. Op deze manier krijgen de wegwinnende technieken nieuwe betekenissen en functies. Het resultaat zijn industrieel vervaardigde producten die hecht zijn verankerd in de cultuur waarin ze zijn ondergedompeld. Het zou interessant zijn om te zien of het perspectief nu ook kan worden omgedraaid. Bedrijven die hoge maatstaven stellen en openstaan voor kwalitatieve verbeteringen, zullen dan ook zeker geïnteresseerd zijn deze ontwerpen in productie te nemen.